

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77a (3)

IZDAN 1 DECEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13742

Ing. Saulnier Raymond, Paris, Francuska.

Krov na vazdušnom vozilu, za prostor sa sedištim ili za prostor u kojem se nalazi vođa vazdušnog vozila, koji se može uklanjati i kojim se može upravljati iznutra.

Prijava od 26 decembra 1936.

Važi od 1 juna 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 27 decembra 1935 (Francuska).

Pronalazak se odnosi na krov koji se može skidati za prostor za sedenje i vodu jednog aeroplana, koji se normalno kliznim kretanjem može otvoriti ili zatvoriti i osim toga pri nezgodi ili u drugim potrebnim slučajevima može se potpuno i trenutno odvojiti od tela aeroplana.

Takav raspored dozvoljava pilotu da se pri opasnosti odmah oslobodi krova, da bi na primer skočio sa padobranom.

Uređaj po pronalasku sastoji se u glavnom iz jednog okvira, koji je spojen sa dvema klizaljkama da se može skidati, koje klize duž šina, koje su utvrđene sa obe strane tela. Pri tome se klizaljke pokreću od pilota sa unutarne strane aeroplana. Onaj okvir nosi krov i obe bočne površine, i ceo krov klizi normalno na klizaljkama duž šina. Ovaj sistem dopunjen je napravom, koja dozvoljava pilotu, da prostim rukovanjem izvedenim u prostoru za vodu oslobodi okvir krova od klizaljki, na kojima on obično leži.

Radi lakšeg razumevanja predstavljen je na nacrtima primera radi jedan oblik izvođenja pronalaska.

Sl. 1 pokazuje perspektivno krov koji se skida u poklopu oslobodenom od aeroplana.

Sl. 2 pokazuje na klizaljkama utvrđeni krov, dok on kliznim kretanjem delimično pokriva unutrašnjost prostora za sedenje.

Sl. 3, 4, 5 i 6 pokazuju u pojedinostima napravu za utvrđivanje i oslobađanje krova.

Na nacrtima vidi se kod 1 krov koji

se skida, koji se sastoji iz jednog okvira, koji je sastavljen iz dve uzengije 2 i 3, koje su međusobno spojene gornjim podupiračima 4, 5 i donjim podupiračima 9, 10. Na gornjim podupiračima utvrđen je sam krov, koji je najbolje iz prozračne ili providne materije. Obe bočne površine 7 i 8 izrađuju se isto tako zgodno iz providne materije i utvrđuju se na uzengijama 2, 3 kao i na gornjim i donjim podupiračima 4, 5 odnosno 9 i 10.

Donji podupirač 9 i 10 nose viljuškaste spone 11, koje služe za utvrđivanje na klizaljkama 12 i 13 pomoću naglavaka 14 koji čvrsto leže na vretenima 15. U normalnom položaju viljuškaste spone 11 ulaze u ležišta, koje leže između ušica 16 koje čvrsto leže na klizaljkama, i u ovom položaju drže se pomoću naglavaka 14.

Ako se pomoću ručice 34 preko užeta 18 za upravljanje pokrene kolenasta poluga 17 (vidi sl. 3), onda se krak 19 ove poluge pomeri napred i zahvata vretena 15 pomoću zadebljanog dela 20 koji čvrsto leži na ovim vretenima. Kod ovog kretanja pomera se vreteno 15 napred, i naglavak 14 napušta ležište. Pri tome vreteno 21 nalazi se ispred otvora 22 viljuškastih spona 11, koje se mogu odvojiti od vretena 15 (vidi sl. 6) tako, da se skidajući krov odvoji od klizaljki i može se smaći ako se gura na gore.

Sve poluge u ovom položaju drže se ozibom 23, koji se otpušta pri kretanju napred poluga 15 pod dejstvom zadebljanog dela 20, ali se vuče na dole pod utica-

jem povratne opruge 25, čim se on nalazi ispred ureza 24 zadebljanog dela 20, i zatim upada u ovaj zarez, tako da utvrđuje zadebljani deo 20 i sprečava naglavak 14, da se vrati u ležište između ušica 16. Čim je pilot izveo rukovanje potrebno za oslobađanje krova, on može da oslobodi ručicu 34, a da se sistem ponovo ne zatvori.

Kada se krov nalazi u normalnom položaju, u kome je okvir utvrđen na klizaljkama 12, onda se vretena 15 nalaze u položaju povučenom u nazad i viljuškaste spone 11 čvrsto leže na naglancima 14, tako da su svi organi međusobno vezani pri čem se celina pomoću opruga 26 drži u položaju zatvaranja. U ovom položaju pokazan je uređaj na sl. 3 pri tom krov zauzima nad prostorom za sedenje od prilike položaj pokazan na sl. 2. Pri tom se krov može klizeći pomeriti, kao što je gore pomenuto, i ostaje ovde čvrsto spojen sa klizaljkama 12 koje se pokreću duž šina 27.

U tom cilju klizaljke 12 snabdevene su valjcima 28, koji se kotrljaju po šinama 27 koje čvrsto leže na telu. Pomeranja klizaljki upravljaju se zupčastim polugama 29, koje su nameštene na klizaljkama, kao i zupčanicima 30, koji zajedno deluju sa zupčastim polugama i pokreće se od pilota pomoću ručne krivaje 31, koja pomoću poluga 32 deluje na malu zupčastu polugu 33, koja zahvata u zarez koji se ne vidi na nacrtu (sl. 1 i 5), koji je kao klin izveden na osovini zupčanika 30.

Sada se lako vidi, da pilot pod ovim uslovima pri obrtanju ručne krivaje 31 izaziva klizno kretanje celog sistema kao i kroca duž šina i sa time i duž tela aeroplana. Ovo klizno kretanje ogovara normalnim kretanjima za otvaranje i zatvaranje ztvorenog prostora za vodu.

Kada se pilot u letu hoće da oslobodi svoga krova, da bi na primer skočio sa padobranom, onda kao što je gore pokazano, pokreće ručicu 34, koja leži gore na prednjem delu oplata prostora za vodu (vidi sl. 1) i pri tom vuče pomoću užeta 18 kolenastu polugu 17, čiji krak 19 vuče napred zadebljani deo 20 koji leži čvrsto na vretenima 15. Pri ovom kretanju napred otpušta se ozib 23 na gore pod naponom svoje povratne opruge 25, dok naglavak 14 izlazi iz ležišta koje se nalazi između ušica 16 i time oslobađa viljušku 11, koja se može osloboditi pomoću proreza 22, kroz koji prolazi vreteno 21 (vidi sl. 6). Kod ovog kretanja vraća se natrag pomoću svoje opruge 25 ozib 23, koji se najpre otpušta na gore, i pada u zarez 24, čime se sistem zatvara u pred-

njem položaju. Viljuškaste spone 11 koje čvrsto leže na krovu odvojene su na ovaj način od vretena 21, koja su čvrsto spojena sa klizaljkama, tako da se ceo krov može izdići iznad prostora za sedenje i vetrom odvući.

Vidi se dakle, da se kod rasporeda po pronalsku krov može otvoriti ili zatvoriti pokretanjem proste ručne krivaje u unutrašnjosti prostora za sedenje, dok izvođi klizno kretanje duž šina čvrsto spojenih sa telom. Ali osim toga postoji mogućnost, da se pilot trenutno oslobodi krova; za to je potrebno da on povuče samo za ručicu, usled čega se momentano i konačno oslobađa veza krova sa telom aeroplana. Pilot treba dakle u letu samo malo da izdigne krov, da bi ovaj bio povučen vetrom.

Da bi se pilot pri otvorenom ili odbaćenom krovu bolje zaštitio protiv delovanja suprotnog vetra, mogu biti predviđeni na prednjem delu oplata prostora za sedenje na obema stranama ventili 25 za zaštitu od vetra.

Patentni zahtevi:

1.) Skidajući krov kojim se iznutra rukuje za prostor za sedenje ili za vodu jednog aeroplana ili t.sl., naznačen time, što se krov (1) sastoji iz dve uzengije (2, 3), koje su spojene gornjim podupiračima (4, 5) i donjim podupiračima (9, 10) a bočne površine (7, 8) utvrđene su na uzengijama (2, 3), kao i na gornjim i donjim podupiračima (4, 5 odn. 9, 10).

2.) Skidajući krov po zahtevu 1, naznačen time, što je okvir samog krova pritvrđen da se može skidati na dvema klizaljkama (12, 13), koje se mogu klizno pomerati na šinama (27) i koje su na obema stranama krova utvrđene na telu, na primer na njegovoj poprečnoj gredi, pri čem se ove klizaljke sa unutrašnje strane prostora za sedenje mogu upravljati podesnom napravom, kao što je sistem zupčanika i zupčastih poluga (32, 33, 28, 29), koji se pokreće krivajom (31), na svojim šinama radi otvaranja ili zatvaranja krova.

3.) Skidajući krov po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su na donjem okviru (9, 10) krova utvrđene viljuškaste spone (11), koje normalno zahvataju u ležišta obrazovana između ušica (16) koje čvrsto leže na klizaljkama (12, 13), u koja se ležišta utvrđuju naglancima (14), koji ulaze u ove ušice i koja se pokreću vretenima (15), i time utiču na vezu između krova i tela aeroplana, pri čem se vučenjem ručice (34) ili t. sl. rasporedene u unutrašnjosti prostora za vodu može osloboditi

vezu između krova i tela, pri čem se pode-
snim mehanizmom (18, 17, 19, 23, 20)
mogu pomeriti vretena (15) sa na
njima ležećim naglancima (14) i time
oslobađaju spona (11) iz njihovog
ležišta na klizaljkama, tako da se krov
može odbaciti sa aeroplana.

4.) Skidajući krov po zahtevu 3, na-

značen time, što je predviđena naprava za
zatvaranje (23, 19, 24), koja sprečava da
po oslobodenju krova od tela aeroplana
viljuškaste spona (11) automatski ponovo
dodu u svoja ležišta i time mogu ponovo
vaspostaviti vezu krova sa telom aero-
plana.

FIG. 1

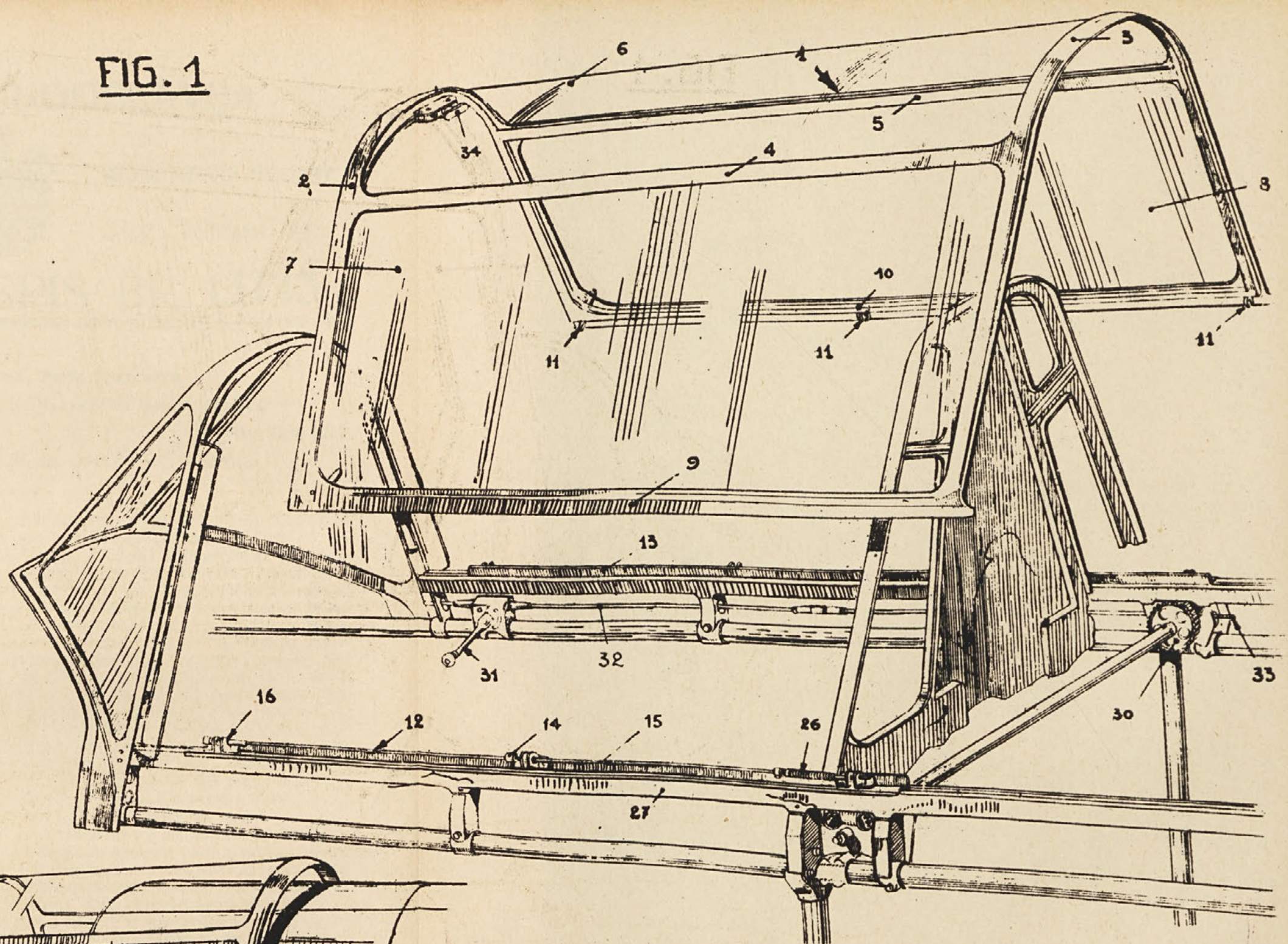

FIG 2

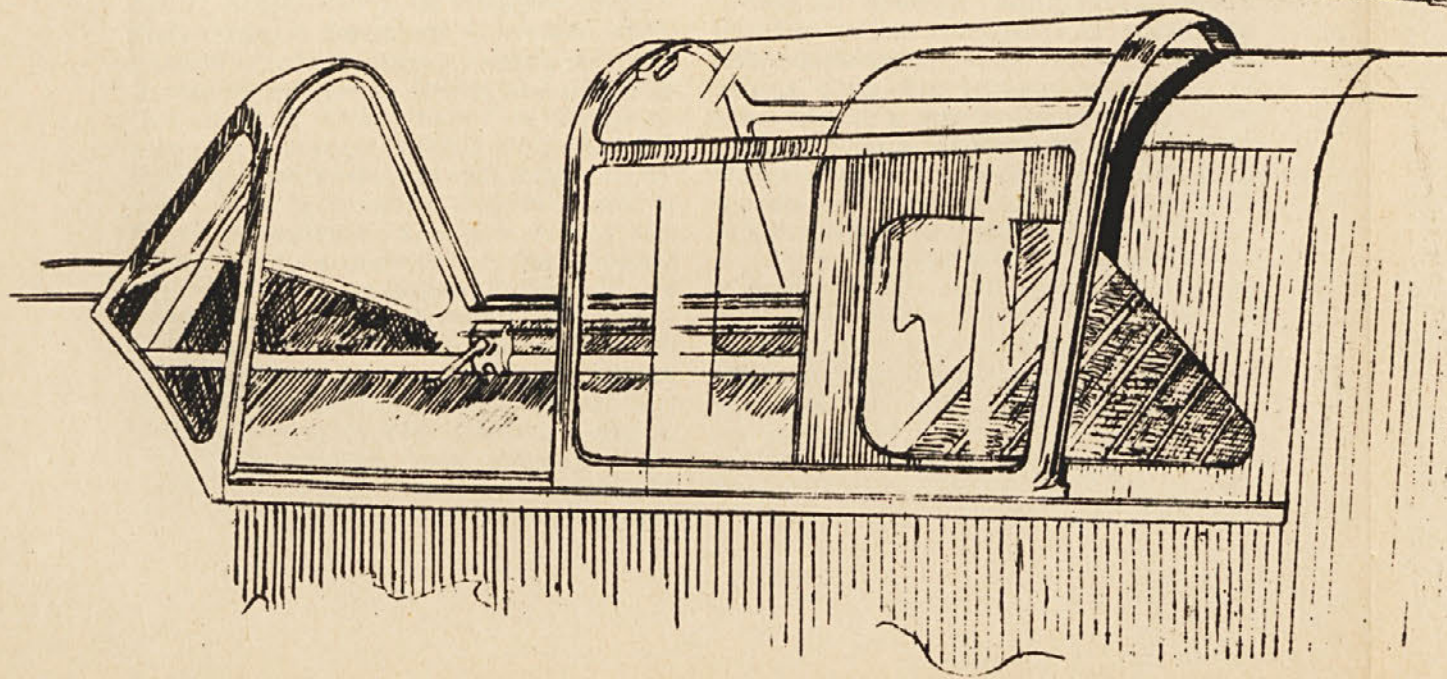

FIG 3

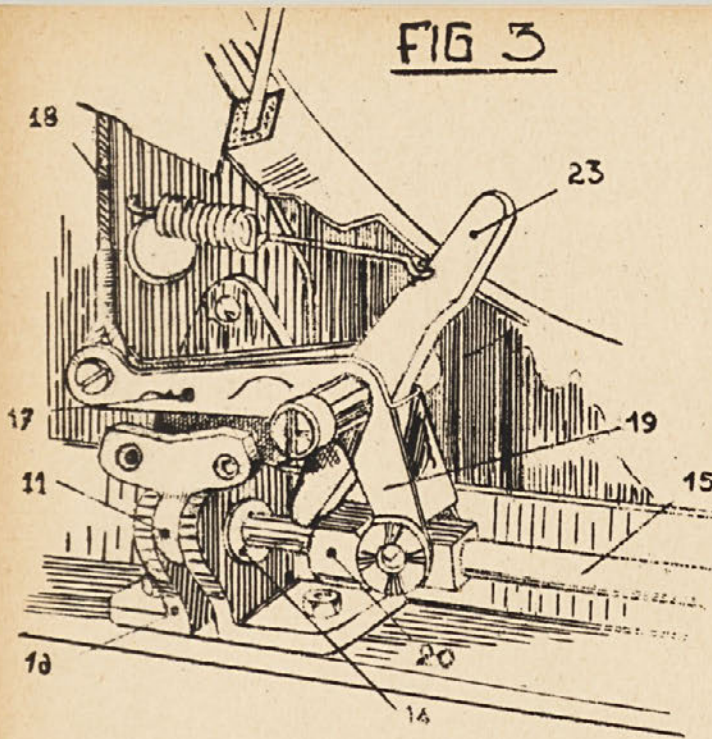

FIG 4

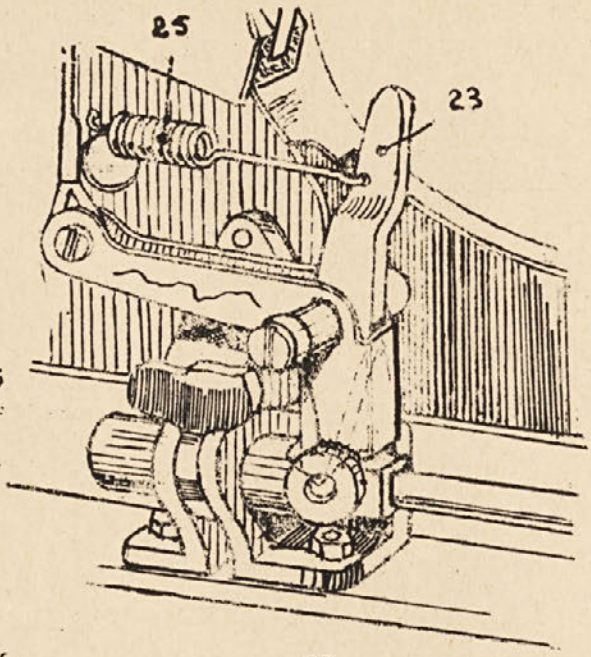

FIG 5

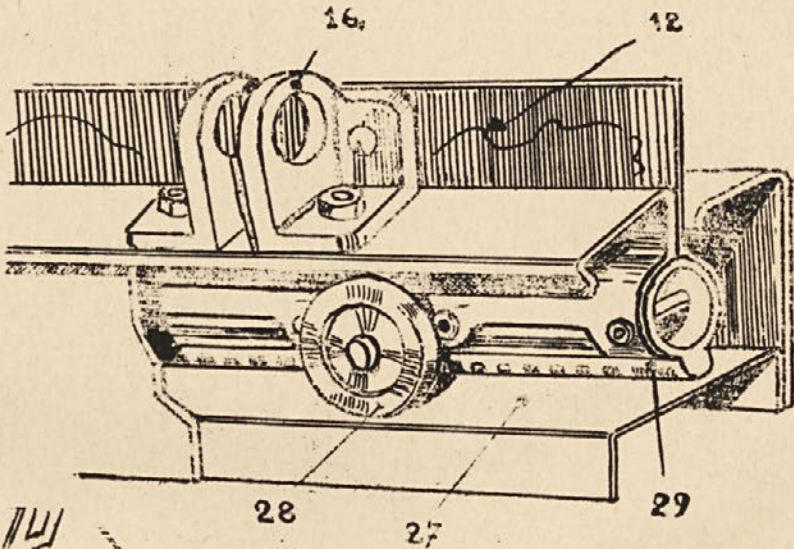

FIG 6

